

Conferència Cercle d'Economia
Canviem les regles del joc econòmic?
28/09/2006

Sr. Lluís Alonso

Catedràtic de dret financer i tributari de la Universitat de Barcelona

Molt bona nit a tothom, efectivament em sembla que, un cop més, cal destacar que aquesta iniciativa del Cercle d'Economia de convocar els agents principals de l'economia, de l'empresariat i, evidentment, del Govern d'Andorra per reflexionar conjuntament sobre el significat autèntic i la transcendència que tenen aquests tres projectes legislatius és una gran oportunitat que en principi es presenta només com un fòrum de debat general, és a dir, un fòrum on s'hi plantejaran qüestions generals, el qual no vol dir que no siguin interessants ni tampoc que no exigeixin respostes concretes, sinó que ens abstindrem d'entrar en aspectes tècnics i puntuals d'articulat de les lleis perquè, sens dubte, existeixen aspectes polèmics i punts de discrepància possibles però creiem que caldria tractar-los en taules rodones posteriors de tipus més tècnic que, en qualsevol cas, convocaran els agents econòmics que ens acompanyen avui.

La idea principal és debatre, conèixer, informar, reflexionar i intercanviar opinions sobre una sèrie de projectes que estan sobre la taula del Consell General i es troben en una fase de gestació relativament avançada, motiu pel qual sembla que en els propers mesos ens podem trobar amb un panorama social, jurídic i econòmic bastant diferent al que hi havia, per exemple, fa 12 mesos. La veritat és que si fem una retrospectiva sobre aquests darrers 12 o 14 mesos, des de finals de 2005 fins ara, i a continuació ens atrevim a imaginar com quedaran l'economia i les lleis andorranes a principis de 2007, hi trobarem moltes diferències i molt importants. Per exemple, és molt probable que al principi de l'any 2007 ja sabem quins seran els perfils de l'impost de societats que vol imposar-se a Andorra, amb una pressió fiscal inesperada per als habitants del que es coneix per tot arreu com un paradís fiscal. De moment, les úniques informacions disponibles són les que trobem en declaracions de premsa, per la meua part desconec cap avantprojecte de la llei de l'impost de societats i és un assumpte prou important. També s'està tramitant un impost sobre les plusvàlues, amb un abast considerable i unes imposicions que tampoc seran menyspreables, i estem esperant a veure quin serà el resultat final en termes de recaptació pel que fa a l'ISI i a tota el conjunt d'imposicions indirectes que l'acompanyen.

En aquests mesos tindrem molts temes interessants per pensar, i molts d'aquests temes indiquen que s'estan produint canvis radicals, uns canvis que prefereixo pensar que responen a un model determinat que desenvolupen els responsables polítics del país, si això és cert i tots aquest canvis són les peces d'un model més ampli que s'està posant en marxa a poc a poc, potser caldria demanar més transparència i més informació, perquè són qüestions molt importants. Evidentment, l'absència d'aquest model seria més alarmant, és a dir, el passar d'un model prototípic de paradís fiscal a un sistema sense aquest paradís fiscal. Hi ha un assumpte sobre el qual val la pena incidir, encara que només el deixaré sobre la taula perquè tampoc és una qüestió que s'hagi de tractar avui, està clar que en la voluntat de crear un impost de societats una de les finalitats és subscriure convenis de doble imposició amb els països veïns per alliberar-se de la qualificació de paradís fiscal. Suposo que hi ha negociacions obertes en aquest sentit, però també espero que no s'hagi deixat de banda un tema que preocupa bastant més a l'Agència Tributària espanyola que l'existència d'un impost de societats o d'impostos directes a Andorra: el problema d'intercanvi d'informació; si no hi ha una clàusula d'intercanvi d'informació que sigui satisfactòria per als països veïns no haurem avançat prou.

Tornem a l'any 2006, ens trobem que hi ha tres projectes de Llei sobre la taula: el projecte de Llei d'inversions estrangeres, el projecte de Llei de societats i el projecte de Llei de comptabilitat empresarial que, sens dubte, van units i formen una mena de paquet. Probablement, el que ha despertat més inquietuds és el de la Llei d'inversions estrangeres, perquè planteja el dilema de si volem una economia andorrana oberta al capital estranger o una economia tancada; o, en el cas que la vulguem oberta, fins a on la volem obrir i en quines condicions, i de quina manera, i en quins terminis. Aquesta és una qüestió que, pràcticament, s'està debatent al Consell, d'alguna manera, l'essencial és que el que diguem aquí arribi a les persones que han de decidir perquè ja han engegat el procés i, per aquesta raó, té una importància especial que tothom expressi el que pensa al respecte. També és el moment de pronunciar-se sobre si Andorra assumeix la llibertat de circulació de capitals i d'establiment, que és una de les llibertats bàsiques de la Unió Europea, o si, com que no forma part de la Unió Europea, s'acull al dret de no haver de respectar o complir els postulats bàsics d'aquesta unió. Em sembla curiós el fet que, per una part tenim aquesta oportunitat de permetre l'entrada al capital estranger, amb totes les crítiques sobre la forma en la que s'ha preparat, i, per altra banda també s'intueix, perquè no tenim cap informació, la possibilitat d'establir un impost de societats i un impost directe sobre les inversions estrangeres. No disposem de la informació necessària, però sembla una contradicció: si accepto capital estranger, ¿com és que em dedico a gravar-lo fiscalment?

Per acabar aquest repàs de temes interessants que apareixen al voltant d'aquests tres projectes de Llei, obrir l'economia andorrana a l'entrada de capital estranger respon a una voluntat de renovar els sectors econòmics amb els que ha treballat sempre l'empresariat andorrà. Uns sectors dels quals es diu que estan «madurs», madurs en un sentit gairebé pejoratiu, són sectors que ja no donen més de si i cal canviar-los. Aleshores es parla de serveis, d'aprofundir en l'establiment de noves tecnologies, la idea és bona però cal saber si disposem de les eines necessàries per portar a terme aquesta mena de projectes. Com veuen, els temes són molts i suposo que vostès porten algunes idees preparades, a més de les qüestions que els han plantejat els membres de les respectives associacions i no vull robar-los més temps.

Sobre l'organització d'aquesta taula tant nombrosa, la idea inicial és que jo els formularé una pregunta base i cadascun de vostès comptarà amb uns 10 o 15 minuts per respondre, sense perjudici que després, pugui realitzar-se un torn de resposta per a cadascun dels oradors en funció de les preguntes que facin els assistents.

La pregunta admet derivacions o sigui que poden estendre's si volen però jo els avisaré quan es compleixin els 15 minuts, els faig la pregunta següent: ¿com a representants de les seves entitats, vostès obririen l'economia andorrana al capital estranger? En principi la resposta és sí o no, però els demanem que l'argumentin una mica. Si diuen que sí, em sembla que poden aportar moltes coses interessants: fins a on, com ho farien, amb quins criteris, algun sector en perjudici d'un altre, quin paper ha de jugar l'administració en aquesta obertura, etc.

El primer serà el Sr. Marc Aleix, president de l'Associació de la Micro, Petita i Mitjana Empresa d'Andorra (PIME d'Andorra), pot començar quan vostè vulgui i té 15 minuts.

Sra. Puigsubirà:

Només vull comentar que si algú té un text preparat i prefereix seguir-lo no hi ha cap problema. El que sí els demano és que durant els últims dos o tres minuts contestin les preguntes del Sr. Alonso.